

Intrekken Zondagswet: Nee!

1. Voor mij primair uit godsdienstige overwegingen laak ik de mogelijke intrekking van de Zondagswet. De scheppingsordening (cyclus 6 dagen werk en 1 dag sabbatsrust) is voor alles en iedereen heilzaam, zowel voor het moment van nu als voor de lange termijn. De verschuiving in het Nieuwe Testament intensiveert dit heilzame nog eens (1 dag zondagsrust als vertrekpunt voor de komende 6 dagen werken in deze hectische tijden). Om het werk goed te kunnen doen is een goede start nodig (vergelijk het ontbijt). En wie dat rustig en in gemeenschap met anderen doet – gericht op een bovenmenselijk kader – verkrijgt een nog betere startpositie. Omdat God beter weet wat heilzaam voor de mensen is, heeft Hij deze ordening in het leven geroepen. Hoe lang moet het nog duren voordat wetenschappelijk onderzoek gaat uitwijzen dat de Bijbel hierin gewoon gelijk heeft? De schadelijke effecten van het doorbreken van het dag-/nachtpatroon bij een drieploegendienst voor het bioritme zijn inmiddels erkend, nu graag nog de erkenning van het belang van een wekelijks ritme. De rustdag om VRIJ te zijn ván werk en VRIJ te zijn vóór toewijding aan Hem. Dat laadt de accu dubbel op! Helaas is de autonome mens hiervoor tot eigen schade grotendeels blind.

2. Verder zijn er – bij intrekken van de Zondagswet – de schaduwen op het sociale terrein: de gelegenheden om elkaar te ontmoeten, in of buiten een kerkelijke gemeenschap, vallen steeds minder op dezelfde tijden. Afspraken kunnen steeds moeilijker worden gemaakt, want de oude gemeenschappelijke rustmomenten ontbreken. Iedereen jaagt als individu gehaast door het oude, maar inmiddels collectief gebroken levenspatroon heen. Autonomie ten top, maar wel met een zwarte rand erom! De toon om ‘zichzelf tot een wet zijn’ werd gezet met het denken van de Verlichting. Inmiddels zijn we tot eigen tevredenheid volledig doorgedraaid op dit punt. Maar wie ziet dat we per saldo terug zijn bij een niet eerder vertoonde absolute slavernij, waarbij we naast slaaf tegelijk onze eigen slavendrijver zijn geworden? Waarheen zal deze blindheid ons brengen?

3. Dan het economische aspect (toegespitst op het MKB): er zou enig economisch voordeel te halen zijn voor de enkeling die de rustdag gaat gebruiken voor commerciële doelstellingen, maar zodra het een collectief fenomeen gaat worden, is dit voordeel voor IEDEREEN weg. Ook hier is dus per saldo geen winst te behalen. Zodra het positieve korte termijn effect bij de enkeling verdwenen is, blijft er voor het collectief een negatieve schadepost voor de lange termijn over. Dat moet dan weer worden gecompenseerd door het nivelleren (lees ‘afschaffen’) van de loontoeslagen (ORT/TOD) voor medewerkers, want ‘de loonuren op zondagen zijn te duur om winstgevend te kunnen handelen’. Dat betekent financieel verlies voor de medewerkers, maar ook in het totaalplaatje is er geen enkele winst te behalen, een belangrijke overweging bij het vaststellen van de Zondagswet. Per euro omzet is nu eenmaal een bepaald uurloon-tarief nodig. Waarom dan spreiding van activiteit over 7 dagen? En voor afschrijving van gebouwen maakt het ook geen verschil als deze niet elke dag benut worden. Ze moeten toch 7 dagen per week betaald worden. En milieu-technisch is er zelfs verlies: verlichting en klimaatsystemen moeten meer uren maken. En personeel komt steeds vaker voor minder uren per dienst naar de zaak rijden. Laten we toch verstandig zijn en de werkuren gewoon concentreren op weekdays. Een collectief ‘nee’ tegen het 24/7-principe zou voor IEDEREEN per saldo winst opleveren. Helaas is ook hier absolute blindheid leidend, en dus wordt de waan van de dag gevolgd. Ondernemers praten ons aan: de consument wil het. Bedoeld wordt: de grote winkelconcerns willen dát de consument het wil.

4. Tot slot het hedonistische aspect: mensen lijken steeds meer voor de fun te leven. Religie als collectief zingevend kader verdween uit hun individuele leven, en toen bleef er een gapend gat over in het denken en praktisch in de tijd. Hoe dit door hen aanvankelijk als lastig ervaren gat op te vullen? In twee stappen wordt hieraan gewerkt.

Oplossing 1: de ‘lastige’ zondag moet worden gelijk getrokken met de andere dagen van de week zodat alles 24/7 kan doordraaien voor wie dat wil (en later dwingend ook voor wie dat níet wil omdat de zondag voor hem/haar nog steeds geen last maar een lust is).

Oplossing 2: er moet voldoende ruimte komen om op alle uren van elke zondag ‘fun’ te realiseren. De algemene rust op de zondagen en de bijzondere rust rond kerkgebouwen moeten worden doorbroken. Elke beperking is uit den boze voor de immer naar vertier zoekende a-religieuze en anti-religieuze mens. Voor hen is de zondag als rust-dag een ongemakkelijk ding en daarom moet die verdwijnen. Het is echter aandoenlijk om te zien hoe mensen slechts leven van weekend naar weekend, van wedstrijd naar wedstrijd, van evenement naar evenement.

Zo wordt geheel onrustig en zonder wezenlijk doel de tijd doorgebracht, als in een kudde niet-denkende maar slechts elkaar volgende schapen zonder herder. Volwassenen lijken hierin nog erger dan kinderen. Ruim 1600 jaar geleden schreef de theoloog Augustinus al uit ervaring: “Onrustig is ons hart, totdat het rust vindt in U, o God!”. En in 1882 schreef de filosoof Nietzsche al: ‘De moderne mens heeft God gedood, een daad waarvan de gevolgen niet zijn te overzien’. Zijn eigen levenseinde maakte duidelijk aan welke uiterste consequentie hij dacht. Helaas is de brede kennis zo ongeveer uit het moderne leven verdwenen, en zijn we duidelijk veroordeeld tot ‘Wie de geschiedenis niet kent is gedoemd haar over te doen’. Niets geleerd van het verleden maakt blind in het heden en dood in de toekomst. Dat geldt ook een eventuele opheffing van de eens als belangrijk ervaren Zondagswet.

Th. Steenbergen

Kerklaan 2

8281 EG Genemuiden

17-05-2016